

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
9 Пж 3170/23
29.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Татјане Влаисављевић, председника већа, судије Весне Вулевић и судије Верице Смиљанић, чланова већа, у правној ствари тужиоца „СОКОЈ“ Организација музичких аутора Србије Београд, ул. Мишарска бр. 12-14, кога заступа Ђорђе Мрвошевић, адвокат из, ул., против туженог Радио телевизија „КУРШУМ“ доо Куршумлија, ул. Палих бораца бр. 79, кога заступа Зоран Лакић, адвокат из, ул., ради дуга, вредност предмета спора 1.399.529,76 динара, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Привредног суда у Београду П 2385/22 од 02.03.2023. године, у седници већа одржаној дана 29.02.2024. године, донео је:

ПРЕСУДУ

I ДЕЛИМИЧНО СЕ ОДБИЈА жалба туженог као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ СЕ** пресуда Привредног суда у Београду П 2385/2022 од 02.03.2023. године у делу става I изреке, којим је одлучено је да остаје на снази решење о извршењу Привредног суда у Нишу ИИв 239/22 од 21.02.2021. године, којим је тужени обавезан да тужиоцу исплати износ од 1.399.529,76 динара са законском затезном каматом на износе и за периоде наведене у овом решењу и трошкове извршног поступка у износу од 34.113,00 динара, као и у ставу II изреке пресуде.

II Иста пресуда **ДЕЛИМИЧНО СЕ ПРЕИНАЧАВА** у делу става I изреке и пресуђује:

УКИДА СЕ решење о извршењу на Привредног суда у Нишу ИИв 239/22 од 21.02.2021. године у делу којим је тужени обавезан да тужиоцу исплати износ од 20.000,00 динара на име накнаде за кашњење у испуњавању новчаних обавеза и у том делу тужбени захтев **СЕ ОДБИЈА**.

III ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Првостепеном пресудом у ставу I изреке одлучено је да остаје на снази решење о извршењу Привредног суда у Нишу ИИв 239/22 од 21.02.2021. године којим је тужени обавезан да тужиоцу исплати износ од 1.399.529,76 динара са законском затезном каматом на износе и за периоде, наведене у овом решењу, износ од 20.000,00 динара на име накнаде за кашњење у испуњењу новчане обавезе и трошкове извршног поступка у износу од 34.113,00 динара. Ставом II изреке тужени је обавезан да тужиоцу накнади

трошкове парничног поступка у износу од 212.196,62 динара са законском затезном каматом од дана извршности до исплате.

Благовременом жалбом тужени побија наведену из свих законом прописаних разлога. Посебно указује на битну повреду одредаба поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, наводећи да побијана пресуда не садржи јасне разлоге за усвајање тужбеног захтева за исплату ауторске накнаде за 2019. годину и даље, када је тужилац вршио мониторинг емитовања ТВ програма туженог у 2018. години. Даље истиче да побијана пресуда нема разлога о томе да ли тужилац има законско право да наплаћује предметну накнаду, обзиром да тарифа није одобрена од стране Завода за интелектуалну својину, а да тужени не емитује музику почев од 2011. године па надаље. Наводи да је суд без основа одбио доказни предлог за саслушање сведока АА, који је могао потврдити да тужени од 2011. године не емитује музичка дела из репертоара тужиоца. Предлаже да Привредни апелациони суд преиначи побијану пресуду и тужбени захтев одбије или да исту укине и врати првостепеном суду на поновни поступак.

Одговором на жалбу, тужилац оспорава све жалбене наводе туженог и предлаже да се жалба одбије, а првостепена пресуда потврди.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 386. и 402. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да је жалба туженог неоснована у погледу одлуке о главном потраживању са законском затезном каматом, а основана је у погледу одлуке о накнади за кашњење у испуњавању новчане обавезе.

У поступку доношења првостепене пресуде није било битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности. У погледу дела одлуке којим је усвојен тужбени захтев за износ главног дуга са припадајућом каматом, нема ни повреде из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, на коју се без основа указује жалбом туженог. У овом делу побијана одлука је јасна и садржи разлоге о битним чињеницама, који су у складу са стањем у спису предмета.

Предмет тужбеног захтева је ауторска накнада за емитовање музичких дела из репертоара тужиоца у периоду од 01.01.2019. године до 31.10.2021. године са законском затезном каматом и накнада за кашњење у испуњавању новчане обавезе.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужилац је организација која обавља делатност колективне заштите носилаца ауторских права на музичким делима. Тужилац и тужени су закључили Уговор бр. 01-1523171 од 27.12.2007. године којим је тужилац туженом неискључиво уступио право емитовања музичких дела путем радија и телевизије, на неодређено време, а тужени се обавезао да тужиоцу плаћа ауторску накнаду месечно уназад. Тужилац је туженом понудио закључење анекса овог уговора, уз упозорење да уколико тужени не закључи са тужиоцем анекс у остављеном року, исти допис се сматра једностраним раскидом уговора, па како тужени није прихватио закључење анекса, наведени уговор је раскинут. Одлуком управног одбора туженог од 11.03.2011. године одлучено је да тужени прекине са емитовањем музике од 12.03.2011. године. Из садржине музичких кошуљица сачињених од стране тужиоца током мониторинга емитовања музичких дела на радио и ТВ програму туженог током 2018. године, првостепени суд утврђује да је тужени емитовао музичка дела из репертоара тужиоца. У првостепеном поступку изведен је доказ вештачењем од стране вештака економско финансијске струке, па из налаза и мишљења вештак, првостепени суд утврђује да ауторска накнада за емитовање музичких дела за спорни период износи 1.399.529,76 динара. Првостепени суд на основу одредбе члана 19. Закона о ауторском и сродним правима, утврђује да тужени има обавезу да тужиоцу плати ауторску накнаду за емитовање музичких дела у висини која је одређена Тарифом накнада коју наплаћује „СОКОЈ“ по основу емитовања музичких дела на радио и телевизијским станицама („Сл.

Гласник РС“ бр. 98/11). Оценом изведених доказа, првостепени суд закључује да је тужбени захтев основан, па исти усваја у целини.

На утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право када је тужбени захтев усвојио за износ од 1.399.529,76 динара на име ауторске накнаде за емитовање музичких дела са законском затезном каматом од доспелости рачуна до исплате. Обавеза плаћања ауторске накнаде предвиђена је чланом 19. Закона о ауторском и сродним правима, који прописује да аутор има право на економско искоришћавање свог дела, као и дела које је настало прерадом његовог дела и да за свако искоришћавање ауторског дела од стране другог лица аутору припада накнада. Тужилац је колективна организација основана у складу са Законом о ауторском и сродним правима, која је овлашћена да у своје име, а за рачун носилаца прва наплаћује ауторску накнаду. Обавеза плаћања ауторске накнаде настаје за корисника чином коришћења предмета заштите на законом прописани начин, па како је у првостепеном поступку утврђено да је тужени емитовао музичка дела током 2018. године, супротно наводима туженог да је прекинуо емитовање у 2011. години, тужени је у обавези да тужиоцу плати ауторску накнаду за спорни период. Тужилац, који је утврдио да тужени емитује музичка дела из репертоара тужиоца, има право на наплату ауторске накнаде почев од дана када је утврдио да тужени користи предмете заштите, па све док не утврди супротно или док га тужени не обавести да је са коришћењем престао уз достављање одговарајућих доказа да у емитованом програму нема музичких дела аутора, чија права штити тужилац.

Нису основани жалбени наводи туженог да тужилац није имао право применити Тарифу накнада коју наплаћује „СОКОЈ“ по основу емитовања музичких дела на радио-телевизијским станицама, јер Завод за интелектуалну својину на исту није дао сагласност. Надлежност Завода за интелектуалну својину за давање сагласности на тарифе колективних организација прописана је први пут Законом о изменама и допунама Закона о ауторском и сродним правима („Сл. гласник РС 119/2012.) чија је примена почела 01.01.2013. године, те није постојала обавеза прибављања ове сагласности на Тарифу, на основу које је извршен обрачун ауторске накнаде у конкретном случају. Тарифа накнада коју наплаћује „СОКОЈ“ по основу емитовања музичких дела на радио и телевизијским станицама („Службени гласник Републике Србије“ бр. 98/2011), која је важила у време настанка обавезе донета је у складу са одредбама Закона о ауторском и сродним правима („Службени гласник РС“ бр. 104/2009), иста је објављена у „Службеном гласнику Републике Србије“ и ступила на снагу даном објављивања. Стога иста, у смислу члана 169. Закона о ауторском и сродним правима, представља општи акт организације, којим се утврђују висина и начин одређивања накнаде коју организација наплаћује корисницима за поједине облике искоришћавања ауторских дела и као таква примењује се приликом обрачуна накнаде коју су корисници дужни и да плате колективној организацији.

Имајући у виду наведено, правилно је првостепени суд туженог обавезао на исплату ауторске накнаде у износу утврђеном из налаза и мишљења вештака применом одговарајуће тарифе и одлука тужиоца о додатном умањењу ауторске накнаде, а правилно је примењен и чл. 277. Закона о облигационим односима, када је усвојен захтев за исплату законске затезне камате, будући да је тужени у доцњи са испуњењем своје обавезе, а пријем утужених рачуна није спорио.

Ово су разлози због којих је првостепена одлука потврђена у делу става I изреке пресуде.

Међутим, првостепени суд није правилно применио материјално право када је тужбени захтев усвојио за износ од 20.000,00 динара на име накнаде за кашњење у испуњењу новчане трансакције. Ова накнада уређена је Законом о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама, који у чл. 1. прописује да се истим

уређују рокови измирења обавеза у комерцијалним трансакцијама између законом одређених субјеката, а у чл. 2. став 1. тачка 1. да су комерцијалне трансакције уговорене трансакције између субјеката јавног сектора и привредних субјеката, између привредних субјеката, односно између субјеката јавног сектора, које се односе на испоруку добара, односно пружање услуга уз накнаду, у које се убрајају и грађевински и инвестициони радови, као и комуналне услуге. Тужилац није продавац робе, нити пружалац услуге туженом, већ колективна организација која штити ауторско право аутора музичких дела, а накнада коју тужилац наплаћује није накнада за продату робу или пружену услугу. Стога накнаде које тужилац наплаћује не спадају у комерцијалне трансакције, па нису испуњени услови из чл. 1. и чл. 2 став 1. тачка 1. Закона о роковима измирења новчаних обавеза за примену овог закона, те тужилац нема право на наплату накнаде за кашњење у износу од 20.000,00 динара.

Ово су разлози због којих је првостепена одлука преиначена у делу став I изреке.

Правилна је одлука о трошковима поступка, донета на основу чл. 153. и 154. Закона о парничном поступку, па је првостепени суд, правилном применом наведених одредаба и одредаба Адвокатске и Таксене тарифе, туженог обавезао да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 212.196,62 динара, након што је одлучио да решење о извршењу остаје на снази за износ трошкова извршног поступка.

Следом наведеног, на основу члана 390. и члана 394. Закона о парничном поступку, одлучено је као у ставовима I и II изреке пресуде.

Одлука као у ставу III изреке пресуде донета је на основу чл. 165. Закона о парничном поступку, па су захтеви парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијени, јер је тужени са жалбом успео у незнатном делу, а тужилац је накнаду захтевао за радњу која није била потребна ради вођења поступка.

ТВ/ЈО

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА -СУДИЈА
Татјана Влаисављевић с.р.

Тачност отправка оверава
Управитељ писарнице

Срђан Никић